

III 1. "Érintő": $f(x) = \cos \frac{x-1}{x^2+1} \quad (x \in \mathbb{R}) \quad a = \frac{1}{2}$.

Az érintő egyenlete: $y = f'(a)(x-a) + f(a)$

$a = \frac{1}{2}, \quad f(a) = f\left(\frac{1}{2}\right) = \cos\left(\frac{-1/2}{5/4}\right) = \cos \frac{2}{5}$

$f'(x) = -\sin\left(\frac{x-1}{x^2+1}\right) \cdot \left(\frac{x-1}{x^2+1}\right)' = -\sin\left(\frac{x-1}{x^2+1}\right) \cdot \frac{1 \cdot (x^2+1) - (x-1) \cdot 2x}{(x^2+1)^2} =$

$= -\sin\left(\frac{x-1}{x^2+1}\right) \cdot \frac{-x^2+2x+1}{(x^2+1)^2}$

$f'(a) = f'\left(\frac{1}{2}\right) = -\sin\left(\frac{-1/2}{5/4}\right) \cdot \frac{-1/4+1+1}{(5/4)^2} = \frac{28}{25} \sin \frac{2}{5}$

$y = \frac{28}{25} \sin \frac{2}{5} \left(x - \frac{1}{2}\right) + \cos \frac{2}{5}$

2. Igazolja, hogy f invertálható és f^{-1} differenciálható $(-\pi, \pi)$ -n.

$(f^{-1})'\left(1 + \frac{\pi}{2}\right) = ?$

$f(x) = x + \sin x \quad (x \in \mathbb{R})$

MegVás.

$f'(x) = 1 + \cos x \geq 0$ és $f'(x) = 0 \Leftrightarrow \cos x = -1 \Leftrightarrow x = \pi + 2k\pi$

Ezért $f'(x) > 0$ ha $-\pi + 2k\pi < x < \pi + 2k\pi \Rightarrow f \uparrow (-\pi + 2k\pi, \pi + 2k\pi)$
($k \in \mathbb{Z}$) $\Rightarrow f \uparrow \mathbb{R}$ -n. (mert f folytonos)

f invertálható \mathbb{R} -n, f folytonos, $f' > 0$ $(-\pi, \pi)$ -n.

$\Rightarrow f^{-1}$ differenciálható $(-\pi, \pi)$ -n.

! $a = \frac{\pi}{2}$. Ekkor $f(a) = \frac{\pi}{2} + \sin \frac{\pi}{2} = \frac{\pi}{2} + 1 = b$, illetve

$f'(a) = 1 + \cos \frac{\pi}{2} = 1$. Ezért

$(f^{-1}(b))' = \frac{1}{f'(a)} = 1$

3, $a, b = ?$, hogy $f \in D(\mathbb{R})$

$$f(x) = \begin{cases} ax^2 - ax + b \cos(x+1), & x < -1 \\ \frac{2a}{x^2+1} + e^{bx+b} & x \geq -1 \end{cases}$$

Megoldás. Legyen

$$b(x) = ax^2 - ax + b \cos(x+1) \quad (x \in \mathbb{R}), \quad j(x) = \frac{2a}{x^2+1} + e^{bx+b} \quad (x \in \mathbb{R})$$

A deriváltak zérusértékűek legyenek $b, j \in D(\mathbb{R})$ és

$$b'(x) = 2ax - a - b \sin(x+1) \quad (x \in \mathbb{R}), \quad j'(x) = 2a \cdot \frac{-1}{(x^2+1)^2} 2x + b e^{bx+b} \quad (x \in \mathbb{R})$$

Ezért csak az $x = -1$ pontban nem bírós, hogy f differenciálható.

• I $b, j \in C\{-1\}$ $b(-1) = a(-1)^2 - a(-1) + b \cos 0 = 2a + b = A$
 $j(-1) = \frac{2a}{(-1)^2+1} + e^0 = a + 1,$

azért $2a + b = a + 1 \Rightarrow \underline{a + b = 1}$

• II. $b, j \in D\{-1\}$ $b'(-1) = 2a(-1) - a - b \sin 0 = -3a$
 $j'(-1) = \frac{-4a(-1)}{((-1)^2+1)^2} + b e^0 = a + b,$

azért $a + b = -3a \Rightarrow 4a + b = 0$

Megoldás: $a = -\frac{1}{3}, \quad b = \frac{4}{3}.$

4. Igazolja, hogy $f(x) = x^7 + 14x - 3$ fr-nek egyetlen zérus van!

Megoldás. $f \in C(\mathbb{R})$ $a = 0, b = 1 \Rightarrow f(0) < 0$ és $f(1) > 0$

Ily a Bolzano-tétel szerint van zérushelye a $(0, 1)$ -n.

$f \in D(\mathbb{R}), f'(x) = 7x^6 + 14 > 0 \quad (x \in \mathbb{R})$

Ezért a Rolle-tétel szerint nem lehet még egy zérushelye.